

בָּא אֲבִי
CHAIR

פרס אֲבִי חַי - תְּשִׁנִּית

חבר הנאמנים

ולמן חיים ברנסטין, יו"ר
יו"ר מייסד, הוגע המנהל, סנפורד סי. ברנסטין בע"מ

מאיר בזגלו
מרצה לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים

אביטל זרמוני
מנהלת, ביה"ס למנהיגות חינוכית, ירושלים

דוד וויס
פרופסור אמריטוס וממייסד המרכז ע"ש לאוטנברג לאימונוולוגיה,
ביחס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה

רות וויס
פרופ' ליידי וספרות השוואתית, אוניברסיטת הרוורד, ארה"ב

הנרי טאוב
יו"ר חבר הנאמנים הבינלאומי - הטכניון
יו"ר הוגע המנהל אי.די.פי. - עימוד נתוניים אוטומטי בע"מ

לורן מרקין
עורכת אחראית לשערם, אלסווויר מדעים, מוציאים לאור, בע"מ

סמואל סילברמן
נשיא לשעבר של מגבית הפדרציה של ניו יורק

אלן פולד
מנהל, סנפורד סי. ברנסטין בע"מ

ארטור פריד
מנכ"ל "יד-הנדיב"

מנכ"לים
אלי סילבר (ישראל)
ヨシ・フログ (ארה"ב)

אבי חי ישראל (ע"ר)
רחוב הנביאים 31
ת.ד. 1877
91017
טל.: 02-624-3330
fax: 02-624-3310
דוואר אלקטרוני: avi_chai@netvision.net.il

THE AVI CHAI FOUNDATION
52 Vanderbilt Avenue
New York, NY 10017-3808
Tel. (212) 697-8836
Fax: (212) 697-8879
e-mail: avichaina@aol.com

מחויבות עם היהודי, למסורת היהודית ולמדינת ישראל

מטרותיה העיקריות של קרן אבי חי הן לעודד הבנה הדידית ולטפח רגשות בין יהודים מכל הזרמים והגישות למסורת, ולהגבר את הערכה למורשת ישראל וلتרבותה, מנהגיה ודיניה.

רשימה חלקית של פרויקטים בישראל הזוכים היום לסייע של אבי חי:

* צו פיסוס: מסע פרסום רחב היקף שמטרתו לעודד הבנה וכבוד היהודי בקרוב האוכלוסייה היהודית בישראל. המסע קורא לציבור לקבל שני עקרונות יסוד: "מכבים את המסורת; שומרים על הדמוקרטיה". צו פיסוס יוזם ותומך במגוון של פעילויות חינוכיות ותקשורתיות.

* צהר: רבנים המחויבים לחידוש תפקידה של היהדות במדינת ישראל, תוך עידוד דו-שיח משמעותי עם העולם החילוני. הרבניים, היודיעים בעיקר בזכות ערכית טקסי נישואין על-פי ההלכה עברו זוגות חילוניים, החלו בהכשרה ורבנים אשר ישרתו קהילות בכללותן.

* בית-ספר "קשת" (ירושלים): בית ספר המבקש לפתח קהילה לומדת של תלמידים מרקע דתי וחילוני, בעלי מחויבות לכבוד שנות דתית.

* בית מורשה בירושלים: מוסד המכשיר רבנים להתמודד עם דרישות החברה הישראלית בת זמננו. לאחרונה נחנכה בו תכנית ההכשרה לרבניים יוצאי עדות המזרח, המיועדת לפתח מנהיגים ורוחניים ציוניים בקרב אנשים בעלי רקע מזרחי. בנוסף, מציע בית מורשה שירותי חינוך למערכת החינוך הממלכתית.

* יהלומים: התכנית ביום חושפת משפחות של בעליים לטקסטים ולמקורות יהודים, על-ידי יצירת אפשרות לימוד משותף לילדים ולהוריהם.

* המרכז לחינוך היהודי במערכת בת-הספר התיכוניים הממלכתיים: מסגרת שבה לומדים מנהלים ומורים מבתי-ספר תיכוניים (מלךכתיים) את המקורות היהודיים המסורתיים, תפיסות ונוסאים יהודים חשובים, ומנסחים מחדש את מקומה של המסורת היהודית בחייהם ובחיי הקהילה בבתי-הספר שלהם.

* מסע אחר: תכנית המבקשת לגשר על פני החיצן התרבותי המפרד בין תלמידי בת-הספר תיכוניים במערכת החינוך הממלכתית והממלכתית-דתית. התכנית עשויה שימוש במגוון של אמצעי תקשורת וכליים אומנותיים כבסיס לדיאלוג בין התלמידים.

* סמינריונים בנושא זהות יהודית/ציונית בצה"ל (בשיתוף עם "שורשים"): סמינריונים בני יומיים המיועדים לצוערים ולצעורות המשתתפים בקורסים להכשרת קצינים. הסמינריונים מעודדים את המשתתפים לבחון את משמעותם היוצרים יהודים וציונים.

* בית מדרש פתוח - חברותא: תכנית הכשרה של בית מדרש אלול בשיתוף עם החברה למתנסים בישראל. מנהים ורכזים מרחבי הארץ עוברים הכשרה אינטנסיבית ומקבלים על עצם להקים בקהילותיהם מסגרות ללימוד יהדות.

* פרשת שבוע: תכנית חדשה להוראת פרשת השבוע בחטיבות הביניים בתתי-הספר הממלכתיים. מטרת התוכנית היא לאפשר לתלמידים לעסוק בלימוד פרשת השבוע תוך עיון במגוון מקורות והעלאת שאלות ודילמות הרלוונטיות לעולם.

* מכון אהבת אמת: תוכנית ניסיונית חדשה שמטרתה לטפח את ערך אהבת ישראל בקרב הקהילה החרדית. התוכנית מפתחת תכניות לימודים בתתי-ספר יסודיים המדגימים את הערך בכבוד כל יהודי, ללא קשר לרקע הדתי.

* לימודי יהדות עבור האוכלוסייה הבוגרת: ניסיון ליצור קבוצות לימוד עצמאיות של מבוגרים; פיתוח סיורים תפילה קריא ונוח לצורכי הבית ולשבת, המיועד לישראלים בעלי ידע מועט או חסרי ידע בסידור או בתפילה; פיתוח תוכנית לימוד אינטנסיבית של מקורות ישראל המיעדת לקבוצות מנהיגות בתחום הכלכלת, הפוליטיקה והתקשורת.

* מחקר: כחלק ממאמצי אבי חי לעידוד הדין הציבורי על אופיה היהודי של החברה הישראלית, מבקשת הקרן לעורך עד שנת 2000 מחקר המשך לדוח "ח' גוטמן בנושא "אמונות, שמירת מצוות ויחסים חברתיים בקרב היהודים בישראל". כמו כן, בודקת הקרן פרויקטים מחקרים אפשריים על הנעור הישראלי ובנושא החרדים.

אבי חי פועלתקדם את מטרותיה גם במגוון תוכניות בצפון אמריקה.

פרס אבִי חי בישראל

פרס אבִי חי בישראל מוענק זו השנה השישית ברציפות.

מטרת הפרס היא להכير, לעודד ולחשוף יוזמות משמעותיות התורמות להגברת יחסם הבנה ורגשות הדדים בין ישראלים בעלי רקע שונה וגישה שונה אל מסורת ישראל.

moumed לפרס יכול להיות כל אזרח ישראלי (אך לא מוסד, ארגון או גוף ציבורי) שתרם תרומה יהודית, מתרשת או חדשנית לקירוב ולגיור בין יהודים בעלי דעתות שונות כלפי המסורת, וفعاليות נובעת מtowerם יחס של הבנה והערכתה כלפי המורשת היהודית, על כל גווניה.

עדת הבחירה של הפרס מורכבת מתשעה אנשי ציבור, המייצגים קשת רחבה של דעתות כלפי מסורת ישראל.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ח הוא בסך 50,000 ש"ח.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ג הוענק לד"ר דניאל טרופר, יוזם ומקיים "גשר" מפעלים חינוכיים. במשך למעלה משני עשורים עסוק "גשר" בקים מפגשים לימודיים בין תלמידים המייצגים תפיסות מגוונות של המסורת היהודית, במטרה לחזק את זהותם היהודי-ציונית; מתוך רצון להציג את מורשת העם בפני מורים ונוער; ומתוך רצון לתמוך לאוירה של סובלנות והבנה הדדית בין תלמידים דתיים ולא-דתיים.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ד הוענק למ"ר אריה בן-גוריון ז"ל, מייסד ארכיוון החגיגים הבינלאומי. בן-גוריון היה מחנך ומורה שהצליח ליצור תשתיית תרבותית-יהודית מתחדשת בקהילת הקיבוצית ובארץ כולה, ולהביא לקירוב לבבות בין יהודים בעלי רקע שונה למסורת ישראל. אריה בן-גוריון נפטר בי"ב סיון תשנ"ח, 6 ביוני 1998. זכרו יקר לנו. ארכיוון החגיגים הבינלאומי שהקים יהיה חלק מן המצבה החיה לפועלו הברוך.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ה הוענק לד"ר צבי צמרת, מנכ"ל יד בן-צבי בירושלים. עבודתו ואורח חייו של ד"ר צמרת מהווים דוגמא אישית לדו-שיח פורה בין יהודים בעלי רקע דתי שונה, ופעילותו מפותחת כבוד והוקרה למסורת ישראל בברדייה השוננים של החברה היהודית בארץ.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ו הוענק לר' מנחם פרומן, רב היישוב תקוע. הרב פרומן זכה להכרה על יוזמותיו הרבות להגברת יחסם הבנה ורגשותם בין יהודים בעלי רקע שונה, ועל החיפוש המתמיד אחר שפה מסוותת למען פיתוח חיים בצוותא בין כל חלקי העם. נישתו משמשת השראה, ובאה לידי ביטוי הלכה למעשה, בעיצוב הקהילה המערבית, בה חיים ולומדים זה לצד זה תושבי היישוב בכבוד הדדי ובפתחות.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ז הוענק לגב' רות קלדרון בן-שחר ולמר מוטי בר-אור, על יוזמתם המשותפת בהקמת בית המדרש "אלול" בירושלים. באמצעות שיטת הלימוד המשותף גברים ונשים, דתיים וחילוניים, הצלicho השנאים לטפח דיאלוג בין אנשים בעלי השקפות וגישות שונות לדת ולמסורת ולחנן לחיים בצוותא מתוך כבוד, שיתוף וסובלנות. "אלול" מהווה היום מודל ומקור השראה למסגרות למידה משותפות לדתיים וחילוניים בכל רחבי הארץ.

פרס אבִי חי בישראל - תשנ"ח מוענק לפרופ' אברהם שפירא בבית הכנסת והמרכז למסורת היהדות ע"ש צימבליסטה באוניברסיטת תל-אביב.

ועדת הבחירה

דוד ברטוב, יו"ר הוועדה

יו"ר הוועד המנהל, יד יצחק בן-צבי
סגן נשיא ביהמ"ש המחויזי (בדימוס)

נורית אלטובייה

רכזת פדגוגית, "כל ישראל חברים"

יהודית באואר

ראש המכון הבינ"ל לחקר השואה, יד ושם

דוד וייס

פרופסור אמריטוס ומיסיד המרכז ע"ש לאוטנברג לAIMONOLOGIA,
bih"s לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה

איתן יפה נוֹן

מנהל מרכז ע"ש לאוטנברג לAIMONOLOGIA,
bih"s לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה

אוריאל סימון

פרופסור למקרא, אוניברסיטת בר-אילן

אבייעזר רביבסקי

ראש החוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית

אבנר שלו

יו"ר הדיקטוריון, יד ושם

אליעזר שמואלי

יו"ר העמותה למציאות בחינוך

פרס אבי חי בישראל - תשנ"ח, מוענק לפרופ' אברהם שפירא מאוניברסיטת תל-אביב, איש קבוצת יזרעאל, ממתווי הדרך להתחבות עם מורשת התרבויות היהודית בתנועה הקיבוצית בפרט ובכבודים רחבים בחברתנו בכלל.

ביזמותיו הרבות והמגוונות ובמפעליו הרוחניים, התרבותיים והחינוכיים מוכיח אברהם שפירא כי ניתן לגשר על פני ניגודי אמונה ודעות, ולטפח דו-שיח בין אנשים בעלי השקפות וגישה שונות למסורת.

חיבוריו בתחום המחשبة היהודית וההיסטוריה היהודית בעת החדשה צמחו מן ההוראה והמחקר שלו באוניברסיטת תל-אביב, אך משמעותם חורגת מעבר לעולם האקדמי.

כתב העת "שדמות" שאותו יסד וערך, נעשה כלי להידברות ולשיתוף רוחני-חברתי המגשר על מחיות פוליטיות ואידיאולוגיות שהפרידו בין זרמי התנועה הקיבוצית. סביר כتب עת זה, שבו נטלו חלק הוגים ויצרים יהודים מכל גוני הקשת, התפתחה תרבות של הידברות רוחנית ותרבותית-חברתית, אשר קירבה לבבות והצמיחה זיקות מגוונות למקורות ישראל.

חתן פרס נמנה עם מייסדי המרכז ללימודי יהדות ב"אורנים" - בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית ואוניברסיטת חיפה. בפועל הביא לקירוב בין הוגים בתנועה הקיבוצית לבין זמנים ונסיבות שונות בקרב יהדות ארצות הברית.

אברהם שפירא יוזם את "מקרא לישראל", פירוש מדעי-היסטורי למקרא.

לאחרונה החיזיר למרכז הדיוון הציבורי את הגותם של יוצרים והוגים יהודים האמורים לעמוד בבסיס השכלתו ותודעתו של הקורא הישראלי, כאשר פתח בפני הציבור בישראל את "ארון הספרים היהודי". סדרה שייסד ושהוא עורך, בהוצאת הספרים "עם עובד". בין מפעלי הכנסוס-הילוד-העירכה שלו יזון כאן רק מפעל כתבי גרשム שלום.

ועדת הבחירה

פרופסור אברהם שפירא

아버ם שפירא (פצי) נולד בחיפה בשנת 1935.

שירות בצה"ל במסגרת הנח"ל.

חבר קבוצת ירושאל מאז שנת 1955.

בשנים 1960-1962 השלים את לימודי לתואר ראשון בספרות עברית ובפילוסופיה כללית ויהודית באוניברסיטה העברית בירושלים.

בשנת 1960 יסד את כתב העת "שדמות" וערך אותו עד לשנת 1970. סביב "שדמות" ריכז חבורה מכל זרמי התנועה הקיבוצית. יוזם יחד עם עמוס עוז את הקובץ "שיח לוחמים" - מפעלה של אותה חבורה - והיה עורך.

משנת 1968 ועד 1991 כיהן כחבר במערכת ספריית "אפקים" בהוצאה "עם עובד".

בשנת 1972 סיים בהצטיינות את לימודי לתואר השני לימודי יהדות באוניברסיטה העברית בירושלים.

בשנת 1975 נמנה עם מייסדי המרכז ללימודי יהדות "באורנים" - בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית ואוניברסיטת חיפה והורה בஸגורותיו.

בשנים 1977-1978 שימש פרופסור אורח בבית המדרש לרבניים באמריקה (J.S.T.). ובאותו זמן רכム קשרים בין התנועה הקיבוצית לבין זרמים ותנועות ביהדות ארה"ב.

יוזם את מפעל "מקרא לישראל", פירוש מדעי-היסטורי למקרה, והיה מרכז המערכת שלו (1989-1981).

בשנת 1984 קיבל תואר דוקטור לפילוסופיה בהצטיינות יתרה מאוניברסיטת תל-אביב.

משנת 1985 מלמד באוניברסיטת תל-אביב, בחוג להיסטוריה של עם ישראל.

בשנים 1985-1987, ו-1990, עיצב תוכניות לימודים ביהדות ובצינות במכילה לביטחון לאומי ובצה"ל, ושימש מנהה אקדמי שלhn.

בשנת 1991 יסד את ספריית "ארון הספרים היהודי", בהוצאות "עם עובד" ומשמש כעורכה.

כנס-ייל-ערץ במרוצת השנים מפעלים ספרותיים-הגוטיים בתחום חכמת ישראל ומורשת התרבות היהודית. בכללם מפעל כתבי גרשום שלום.

아버ם שפירא נשוי לאיריס; הם הורים ליניב, סיון ויונת.

